سیل ۶متری در خراسان شمالی

وقوع سیل بی‌سابقه در فاروج و شیروان
خسارت‌های زیادی در خراسان شمالی به بار آورد

۱۱

پرنده آبی زیر تیغ اتحادیه اروپا

با کنار گذاشته شدن آیین‌نامه «اطلاعات نادرست آنلاین» از سوی توییتر
احتمال ممنوعیت این شبکه اجتماعی در اروپا افزایش یافته است

۱۲

همشهری دیجیتال

دوشنبه ۸ خرداد ۱۴۰۲ ■ ۹ ذی‌القعده ۱۴۴۴ ■ سال سی‌ویکم ■ شماره ۸۷۸۵

حال دارو فعلاً خوب است

ذخیره دارویی کشور نسبت به ۵، ۶ ماه گذشته در وضعیت مناسبی قرار دارد
اما نیازمند رفع جدی مشکلات برای ماه‌های آینده است

گزارش
مریم سرخوش
روزنامه‌نگار

بازار دارو با وجود مطرح‌شدن اخبار متعدد از کمبودها، در وضعیت بحرانی نیست، هرچند که به تأکید خود مسئولان سازمان غذا و دارو هنوز به وضعیت پایداری هم نرسیده، اما شرایط نسبت به ۵، ۶ ماه گذشته مناسب‌تر است. کمبودهایی که در مهر سال گذشته بیش از ۴۰۰قلم بود و اکنون برای ۳ماه (داروی تامین شده) حدود ۱۰۹قلم و برای یک ماه حدود ۹۰قلم است. البته براساس اعلام وزارت بهداشت ۹۷درصد داروهای مورد نیاز کشور تولید داخل است و به همین دلیل وقتی نبود داروهای خاص و وارداتی در سطح داروخانه‌های کشـــور به‌وجود می‌آید، تصور کمبودهای کلی درباره دارو، درست نیست. آن‌هم درحالی‌که شرکت‌های دارویی با وجود مشکلات متعددی که با آن دست و پنجه نرم می‌کنند به تأکید خودشان تاکنون دست بازار دارویی کشور را در پوست گردو نگذاشته و با وجود همه مشکلات نسبت به تامین نیاز بازار مصرف تلاش کرده‌اند. اما بررسی‌های همشهری نشان می‌دهد که آرامش نسبی فعلی در بازار دارو می‌تواند موقتی باشد و اگر مشکلات این حوزه طی یکی، دوماه آینده برطرف نشود، با مشکلات جدی مواجه خواهد شد. بسیاری از شرکت‌های دارویی طی چندماه اخیر ارز مورد نیاز خود برای واردات مواداولیه را دریافت نکرده و برای تولید از ذخایر قبلی خود استفاده می‌کنند. آمارهای گمرک هم نشان می‌دهد که ورود مواداولیه دارویی کاهش پیدا کرده است. این مسئله نیازمند توجه جدی به رفع مشکلات صنعت داروسازی است.

۴ مشکل در حوزه دارو

۱ کمبود نقدینگی بخش دولتی برای خرید دارو
۲ مطالبات پرداخت نشده بیمارستان‌های دولتی از سوی بیمه‌ها
۳ بدهی بیمارستان‌ها و داروخانه‌های دولتی به شرکت‌های پخش دارو
۴ کسری بودجه ۳۵ هزار میلیارد تومانی در بودجه ۱۴۰۲

فهرست متفاوت از کمبودهای دارویی

بررسی‌های همشهری از ســطح داروخانه‌های تهران، فهرســت متفاوتی از کمبودهای دارویی اســت. یک داروخانه دولتی مجموع کمبودها را ۲۵۰قلم و داروخانه دیگر همین کمبودهــا را ۱۷۰قلم عنــوان می‌کند؛ عددهایی که در مناطق مختلف شهر هم متفاوت است و عمدتا داروخانه‌های مناطق مرکزی و جنوبی شهر، کمبودهای بیشتری را اعلام می‌کنند. در این‌باره یک داروخانه‌دار به همشهری توضیحات بیشتری می‌دهد و می‌گوید: «کمبودهای دارویی در کشور عمدتا به‌خاطر نبود یا کمبود دارو نیست و بیشــتر به‌دلیل توزیع رخ می‌دهد. مثلا یک دارو در داروخانه مناطق جنوبی شهر نیست اما در داروخانه‌های شــمال شهر به وفور یافت می‌شود؛ وضعیتی که بخشــی از آن به نقدینگی یک داروخانه هم برمی‌گردد و آنها می‌توانند خرید بهتری از شرکت‌های پخش داشته باشند.» او به این نکته هم اشاره می‌کند که فرهنگ مصرف دارو در مناطق مختلف شهر متفاوت اســت و در این‌باره هم می‌گوید: «گاهی تجویزهای بی‌رویه و غیرمنطقی در برخی مناطق وجود دارد. مثلا در یک منطقه مصرف برخی داروها به‌شدت بالاست و موجودی یک دارو به‌سرعت تمام می‌شود، اما همین دارو در یک منطقه دیگر مصرف ندارد و موجودی داروخانه تا مدت‌ها برقرار است.»

بخش دولتی برای خرید دارو کمبود پول دارد

گلایه‌های زیادی هم از نبود دارو و سرم در بخش دولتی و بیمارستانی مطرح است و اینکه بیماران برای تامین دارو باید به داروخانه‌های خصوصــی مراجعه کنند. در این‌باره چندی پیش ســیدحیدر محمدی، رئیس ســازمان غذا و دارو، در واکنش به بــروز کمبودهای دارویی در مقطعی از سال گذشته، گفته بود: «برخی از شــرکت‌های پخش تخلفاتی در توزیع دارو دارند و این اقلام به جای توزیع در داروخانه و بیمارســتان از زنجیره خارج می‌شــود.» حالا ســازمان غذا و دارو بازرسی از شــرکت‌های پخش را در دستور کار خود قرار داده و طی این مدت، چندین شــرکت هم پلمب شده‌اند. حتی یک شرکت توزیع‌کننده سرم که قرار بود براساس بخشنامه ابلاغ شده ۷۰درصد سرم در مراکز بیمارســتانی و ۳۰درصد در مراکز خصوصی توزیع کند، خلاف مقررات تنها ۱۰درصــد توزیع در مراکز بیمارستانی توزیع کرده بود که برخورد قانونی با این شرکت صورت گرفته اســت. اما مشکل اینجاست که شرکت‌های پخش هم با مشکل جدی پرداخت‌نشدن مطالبات شان از ســوی بخش دولتی مواجه هستند اتحادیه توزیع‌کنندگان دارو اعلام کرده شرکت‌های پخش دارو در حال حاضر بیــش از ۲۰هزار میلیارد تومــان از داروخانه‌هــا و مراکــز درمانــی دولتی و بیمارستان‌های متعلق به تامین اجتماعی طلبکارند که ۹۰درصد آن مربوط به ســال ۱۴۰۱ و ۱۰درصد هم مربــوط به قبــل از آن اســت. مشــکل کمبود نقدینگی در بخش دولتی را خود مســئولان وزارت بهداشــت هم تأیید می‌کنند. این در حالی است که کمبود برخی داروها در داروخانه‌های بیمارســتانی، بیماران را ســرگردان داروخانه‌های بخش خصوصی و پرداخت هزینه‌های بیشــتر کرده اســت. به‌گفته برخی بیماران، بیمارســتان‌های دولتــی داروهای استنشاقی، سرم، آمپول و... هم ندارند اما این کمبودها در بیمارستان‌های خصوصی دیده نمی‌شود. وضعیت کمبــود داروخانه‌های دولتی هــم در داروخانه‌های خصوصی دیده نمی‌شــود. ســعید کریمــی، معاون درمان وزارت بهداشــت هم چندی پیش با تأیید این مســئله، درباره هشدار ســازمان بازرسی کل کشور مبنی براستفاده‌نکردن از بیمه توسط برخی از مراکز درمانی خصوصی و دولتی گفته بود: «همین حالا هم بیمه تامین اجتماعی ۱۳هزار میلیارد تومان به مراکز دولتی ما بدهکار و نزدیک به یک‌ســال از پرداخت‌ها عقب است.»

بودجه‌ای که کافی نیست

سازمان غذا و دارو، در تابستان ۱۴۰۱ به‌دلیل کمبودهای ناگهانی سرم و در پاییز همان سال به‌دلیل کمبود ناگهانی داروهای فصل ســرما مشــکلات عمده‌ای را پشت سر گذاشــت. درحالی‌که در پیک پنجم کرونا، اوج مصرف سرم در کشور حدود ۱۶میلیون بود، سازمان غذا و دارو در نیمه دوم سال گذشته مجبور به تامین ماهانه ۲۱میلیون سرم (۱۸میلیون تولید داخل و ۳میلیون واردات) شد. کارشناسان اقتصاد دارو می‌گویند که در بروز کمبودهای دارویی، باید حداقل ۵برابر نیاز بازار مصرف تامین شود، تا آرامش برقرار شود، چون بسیاری از مراکز اقدام به ذخیره دپوی آن می‌کننــد. امــا اکنــون مســئولان ایــن ســازمان وضعیــت تامیــن دارو در کشــور را بحرانــی نمی‌داننــد و تأکید می‌کنند که این مسئله نســبت به ۵، ۶ ماه قبل بسیار بهتر شده؛ هرچند که به وضعیت پایداری نرســیده اســت. وضعیت ذخایر دارویی کشور که مهر سال گذشته براســاس آمارهای رسمی حدود ۴۰۰قلم عنوان می‌شد، اکنون به‌گفته علیرضا رحیم‌نیا، مدیرکل بازرسی وزارت بهداشت به زیر ۸۰قلم رسیده و در مقایسه با گذشته بسیار پایین است. بررسی‌ها هم نشان می‌دهد که در حال حاضر کمبودهــای دارویی زیر ۳ماه (یعنی از امروز هیچ اقدامــی برای واردات و تولیــد دارو انجام نشــود) ۱۰۹قلم و برای زیر یک‌ماه ۹۱قلم اســت. اما کارشناســان حوزه دارو معتقدند که باید نگرانی جدی درباره بازار دارویی کشور را جدی گرفت؛ اینکه بودجه تعیین‌شده برای دارو در سال‌جاری کمتر از نیاز بخش داروست. بررسی قانون بودجه سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد «یارانه دارو» در ســال‌جاری، ۵.۵درصد نسبت به رقم ســال گذشــته کاهش یافته اســت. این رقم در سال گذشــته ۷۳هزار میلیارد تومان بود اما برای سال‌جاری ۶۹هزار میلیارد تومان اعلام شد. این در حالی است که برآورد وزارت بهداشت برای یارانه دارو، حدود ۱۰۵هزار میلیارد تومان بود و بر این اســاس به‌نظر می‌رســد که یارانه دارو برای ۱۴۰۲ بیــش از ۳۵هزار میلیارد تومان کسری داشته باشد. بســیاری از متولیان حوزه سلامت مدت‌هاســت که این موضوع را مورد توجه قرار داده و نسبت به این کسری بودجه هشدار می‌دهند.

همایون بخت‌آبادی، عضو کمیســیون بهداشــت و درمان مجلس در این‌باره می‌گوید: «بودجه فعلی نیاز ۶ماه اول داروی کشور را تامین می‌کند و در نیمه دوم سال با بحران شدید دارو مواجه خواهیم بود.»

۸۰ قلم
کمبود دارویی در کشور اعلام می‌شود، این عدد در مهر سال گذشته ۴۰۰ قلم بوده است

۹۷ درصد
داروهای مورد نیاز کشور تولید داخل است

۱۰۹ قلم
ذخیره ۳ ماهه دارویی کشور، ۹۰ قلم ذخیره دارویی یک ماهه

نظارت‌های سامانه‌ای بر بازار دارو

به‌نظر می‌رسد که یکی از موانع بحرانی‌شدن کمبودهای دارویی در مقطع کنونی، چرخش سازمان غذا و دارو بر نظارت‌های سامانه‌ای در بازار مصرف و مدیریت داروست، البته مشروط بر اینکه در ادامه منابع مالی مورد نیاز این حوزه تامین شود. در این‌باره تاکنون چندین سامانه راه‌اندازی و فعال شده است؛ ازجمله سامانه کمبودها، قیمت‌گذاری و سیاستگذاری و... این در حالی است که پیش از این کمبودهای دارویی در سازمان غذا و دارو توسط افراد و به‌صورت کلی (انواع شیاف‌ها یا انواع قطره‌ها) اعلام می‌شد، اما در سامانه جدید سازمان تمام کمبودها براساس نوع، برند و حتی دوز داروها اعلام می‌شود. این سامانه اکنون در اختیار معاونت‌های غذا و داروست و به‌تدریج در اختیار شرکت‌های پخش و داروخانه‌های سراسر کشور هم قرار می‌گیرد؛ وضعیتی که باعث می‌شود دسترسی به اطلاعات موجودی داروها در کلیه داروخانه‌ها در دسترس باشد و اگر یک دارو در یک شهر کمبود و در شهر همسایه وجود داشته باشد، نشان‌دهنده نقص توزیع است و به سرعت اصلاح خواهد شد. در سامانه سیاستگذاری هم جزئیات اقدامات شرکت‌های دارویی درباره واردات و تولید ثبت می‌شود و درصورتی که هر شرکت از تعهدات خود نسبت به تامین دارو بازبماند، به سرعت تامین دارو از مسیرهای دیگر صورت می‌گیرد.

ابلاغ شیوه‌نامه نقل و انتقال فرهنگیان

صادق ســتاری فرد، معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع وزارت آموزش و پرورش، از ابلاغ شیوه‌نامه نقل و انتقال فرهنگیان خبر داد و گفت به موجب این شیوه‌نامه، ثبت‌نام متقاضیان از دهم خردادماه آغاز می‌شود و تا ششم تیرماه ادامه دارد. فرایند نقل و انتقال برون استانی سال تحصیلی آتی با توجه به شرایط متقاضیان و لیست فضلی امتیاز تأیید شده آنان و براساس جداول تراز نیروی انسانی ادارات و با رعایت دستورالعمل توسعه سنواتی ساماندهی نیروی انسانی طبق ضوابط این دستورالعمل و مطابق جدول زمانبندی ذیل اجرا می‌شود.

بازار یک میلیارد دلاری تجهیزات پزشکی

بازار ارزی تجهیزات پزشکی کشور سالانه حدود یک میلیارد دلار اســت و بخش زیــادی از ارز تخصیص یافته به تجهیزات پزشکی، ارز ترجیحی است. سید حیدر محمدی، رئیس سازمان غذا و دارو با بیان این مطلب گفته است شرایط کشور در تولید تجهیزات مصرفی، مناســب است و بخش زیادی از نیاز کشور از تولید داخلی، تامین می‌شــود. صنعت تجهیزات پزشکی، های تک است و با توســعه تکنولوژی در دنیا، روزبه‌روز پیش می‌رود. در حال حاضر حدود ۴۰درصد از نیاز تجهیزات پزشکی در داخل کشور تولید می‌شود.

برنامه‌ریزی برای اوقات فراغت جوانان جذاب باشد

محمد عباسی، دبیر شورای اجتماعی کشور با بیان اینکه با نســل جوان چند سال پیش روبه‌رو نیستیم و باید برنامه‌ریزی در جهت اوقات فراغت جوانان به روز و جذاب باشــد گفت این نسل تغییر کرده اگر ما برای جوانان برنامه‌ریزی نکنیم، دیگران این کار را انجام می‌دهند.

او با بیان اینکه برنامه‌ها باید طوری باشند که نسل جوان بپسندد تأکید کرد ما ظرفیت‌های زیادی در دســتگاه‌ها داریم، ولی باید این ظرفیت‌ها تجمیع شود.

نقل قول

نیاز به جذب ۱۵هزار نیروی اورژانس

جعفر میعادفر / رئیس ســازمان اورژانس کشور

ســازمان اورژانس کشــور برای ارائه خدمــات مطلوب نیــاز بــه جذب ۱۵هزار نیروی جدید دارد. امیدواریــم با مساعدت سازمان امور اســتخدامی و وزارت بهداشــت، درمان و آموزش پزشکی بتوانیم در کمترین زمان ممکن این تعداد نیــرو را جذب و وارد خانــواده اورژانس کشور کنیم.

رتبه ۱۵ تولید علم دنیا

محمدعلی زلفی‌گل / وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

ایران رتبــه ۱۵دنیا و رتبه اول منطقه را در تولید علم دارد. دانشــمندان ایرانی در دنیــا شناخته‌شــده هســتند و ۳۵ درصــد مقالات علمــی محققان ایرانی با همکاری محققان بین‌المللی منتشــر شده است؛ این نشان می‌دهد ظرفیت توسعه دیپلماسی علمی برای ایــران وجود دارد. مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی وزارت علوم آمادگی دارد تا برای گسترش دیپلماسی علمی ایران در دنیا با ســفرا و نمایندگان ایران در خارج از کشور همکاری کند.

نگرانی از تبلیغ مصرف دخانیات

بهزاد ولــی‌زاده / رئیس دبیرخانه ســتاد کشوری کنترل دخانیــات وزارت بهداشت

میزان تبلیغات برای مصرف کالاهای دخانی نگران‌کننده شده‌است. به همین دلیل شعار امســال را «حفظ سلامت عمومی با ممنوعیت جامع تبلیغــات» انتخاب کردیم تا جلوی تبلیغات را به‌ویژه در شبکه‌های نمایش خانگی بگیریم. هر چه ما برای کاهش مصرف تبلیغ کنیم، اما به سهولت مصرف دخانیات در این شبکه‌ها نمایش داده شود زحمات ما هدر می‌رود.

رایگان شدن سرویس مدارس استثنایی

سیدجواد حسینی / رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی

پیش‌نویس دستورالعمل رایگان شــدن سرویس مــدارس دانش‌آموزان استثنایی آماده شده است و اگر مصوبه دولت را بگیرد، لازم‌الاجرا خواهد شــد. شوراهای اسلامی شهر در برخی استان‌ها مصوباتی داشتند و شــهرداران را ملزم کرده بود این خدمت را فراهم کنند. بهانه‌ای که در این زمینه وجود داشت کمبود منابــع مالی بود. اکنون در قانون بودجه این مهم پیش‌بینی شده و انتظار می‌رود مدل سرویس در تهران را از سال تحصیلی جدید در کل شهرها داشته باشیم.

روایت‌های واقعی

آزادی امیر به ضمانت ضامن آهو

شب بود. باید سراغ خانه‌ای می‌رفتیم؛ خانه‌ای دور در «دوست‌آباد» مشهد که سه‌جفت چشم خیس، پشت پنجره‌های ترک‌برداشته‌اش، به راه دوخته شده بودند تا شاید این شبِ پنجشنبه، بابا امیرشان برگردد. از حرم تا آنجا ۴۵دقیقه راه بود. اینجا و در دورترین و کورترین نقطه مشهد که حتی جی‌پی‌اس هم از شناختن‌اش وامانده بود، غریبه‌ها خیلی زود انگشت‌نما می‌شوند و من با خودم می‌گفتم: «حاج‌آقا چــه مکانی رو برای اومدن انتخاب کرده».

بعد از مدتی به این خانه رسیدیم. از پله‌ها بالا رفتیم. صدای خنده بچه‌ها از پشــت درِ کهنه می‌آمد. کنار مادر بچه‌ها نشســتم و برایَم یک استکان چای ریخت. شیارهای غم توی صورت جوانش بدجور جا خوش کرده بود. پرســیدم: «چی شد؟» اما قبل از اینکه با کلمات، گفت‌وگو کنیم، گرمای اشک‌هایش، یخ غریبگی‌مان را شکست: «همه‌چیز خوب که نه اما لااقل خوش بود. امیر کار می‌کرد. بچه‌ها از سر و کولش بالا می‌رفتن و چرخ زندگیمون ریزریز می‌چرخید. پونزده تا کارگر تو کارگاه خیاطی‌مون داشتیم. من و امیرم اوســتا بودیم، ولی شــریک قبلی امیر کلاهشو برداشته بود و ما نمی‌دونستیم!

دار و ندار رو فروختم تــا بدهیا رو صاف کنیم. شبیه معتادا شــده بودیم! یه روز گاز. یه روز پنکه. یه روز تلویزیون. باید بدهی امیر رو صاف می‌کردیم. اینقدر فروختیم که فقط ما موندیم و چرخای خیاطی. طلبــکارا جلوی در بودن. کارگاهو تعطیل کردیم و اونا رو هم فروختیم و موند طلب ۴۵میلیونی ســال ۹۷ که امسال به‌روز شده بود و باید ۱۹۰میلیون می‌دادیم». فقط گریه می‌کرد. رفت به آشــپزخانه. پشت سرش توی آشپزخانه رفتم: «یه لیوان آب بهم میدی؟» این پا و آن پا کرد. یخچال نبود. بهانه آوردم تا راحت باشد: «از شیر آب بده؛ آب سرد اذیتم می‌کنه!» خوشحال شد اما لیوان را که پر کرد کمی آنطرف‌تر از خودمان توی هوا بلندش کرد. با خنده گفتم: «چرا اینطور می‌کنی؟» با شرمندگی بشکه آب زیر سینک ظرفشویی را نشانم داد: «ما اینجا فقط شب‌ها آب داریم. اونم چند ساعت. همیشه باید آب پر کنیم برای روز. آب اینجا گاز داره! لیوانــت رو گرفتم تا گازش بره! گاز سنگ کلیه میاره!» با مقنعه کج و چادر رنگ و رو رفته دنبال طاها و یاسین دوید که از لوله گاز آویزان شده بودند و دست هیچ‌کس به گرد پایشان هم نمی‌رسید.

... یک‌دفعه‌ای با هول و ولا دوید توی آشپزخانه: «دارن میان بــالا!» نفس‌نفس مــی‌زد و آب دهنش خشک شده بود. دســتش را گرفتم: «کی؟» سرش را به طرف در چرخاند: «حاج‌آقا مروی!» هر قــدر که صدای ســلام و صلوات حاج‌آقا از توی راه‌پله نزدیک‌تر می‌شــد، قلبم بیشتر می‌کوبید. فضای بســته و ساده‌ای بود از یک زندگی سخت. حاج‌آقا قرار بود کجایش بنشــیند؟ چطور پذیرایی شــود؟ اینجا که از همه‌چیز خالی بود. پشت بقیه ایستادم. حاج‌آقا از در رد شــد. بچه‌ها دویدنــد و حاج‌آقا مثل پدربزرگی که به دیدن نوه‌هایش آمده باشــد، به آغوش‌شان کشــید. از کار روزگار خنده‌ام گرفت. طاها و یاســین همان بچه‌هایی بودند که همســایه‌ها توی کوچه با انگشــت به هم نشانشــان می‌دادند و بدبختی‌هایشــان را به رخ‌شان می‌کشــیدند و حالا عالی‌ترین مقام حرم برای آنها توپ و کیک خامه‌ای آورده بود! حاج‌آقا نشســت و مادر با اضطراب سرش را پایین انداخت. اما پدر که ترســیدن نداشت و حاج‌آقا برای حــال و احوال گرفتن، خودش پیشقدم شــد: «خوبی دخترم؟ چی شده بابا جان؟ بگو ببینم». ترک‌های دل شکسته مادر باز شد و به حاج‌آقا گفت حتی دردهایی را که به ما نگفته بود. حق هم داشت. طاها بی‌آنکه به کسی چیزی بگوید، دوید و روبه‌روی حاج‌آقا ایستاد: «حاج‌آقا بابامونو آزاد می‌کنی؟» حاج‌آقا سرش را پایین انداخت: «از امام رضا بخواین. امام رضا(ع) امشب باباتونو آزاد می‌کنه!»

مامان ســرش را بلند کرد و بــا تعجب از بین جمعیت دنبالم می‌گشــت. با خنــده برایش ســر تکان دادم. نامه آزادی بابــا امیر را توی دستان حاج‌آقا می‌گذاریم. حاج‌آقا نامه را امضا زد. درســت در لحظه‌ای که همه خشــکمان زده بود و حتی زبانمــان نمی‌چرخید چیزی بگوییم. حاج‌آقا اما مطمئــن بود که این خانه می‌تواند یک‌بار دیگر پر از صدای خنده شود. دل مامان روشــن شــده بود و چشم‌هایش می‌بارید. اما این‌بار از لذت شــوقی که حتی وقتی حاج‌آقا نامه امضاشــده آزادی بابا امیر را توی دســتش گذاشــت، باورش نشده بود. سرش را بالا آورد: «یعنی امیر واقعا آزاد میشه حاج‌آقا؟» حاج‌آقا خندید: «ان‌شــالله مبارک باشه. ان‌شالله با شــوهرتون زندگی خوبی رو ادامه بدین. الحمدلله فن بلدید. خیاطی بلدید. هنر خوبی دارید. لیسانس حسابداری هم داری؛ پس چرا شوهرت را خوب حسابداری نکردی؟» همه خندیدند. حاج‌آقا بلند شد: «امشب هم می‌رین زیارت. بچه‌ها شــما رو می‌برن و تنها هم نیستی. خیالت راحت دخترم، با شوهرت برمی‌گردی...»